

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Pesta János és Társa Ügyvédi Iroda (**cím.**; ügyintéző: dr. Pesta János ügyvéd) által képviselt dr. I.rendű felperes neve (**I. rendű felperes címe.**) I. rendű és a II.rendű felperes neve (**I. rendű felperes címe.**) II. rendű felpereseknek - az Imre Ügyvédi Iroda (**cím.**; ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű és az **II. rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2020. október 8-án kelt 5.G.40.503/2019/17. számú ítélete ellen a felperesek 21. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

#### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 (tizenöt) napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alpereseknek együttesen 64.000 (hatvannégyezer) forint + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjból álló perköltséget.

A felperesek költségmentessége folytán meg nem fizetett 48.000 (negyvennyolcezer) forint másodfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

#### I n d o k o l á s

- [1] A felperesek elsődleges keresetükben az alperesekkel 2003. július 11-én megkötött kölcsönszerződésnek az egyoldalúan és korlátlanul emelhető kamatról és kezelési költségről szóló 2.1. pontjának utolsó öt sora, a közjegyzői ténytanúsítvánnyal kapcsolatos 3. pontja 2. és 3. bekezdése, a zálogfedezet kiegészítésére vonatkozó 4.1. pontja 5. és 6. bekezdése, a jelzálogból való kielégítés gyakorlásáról szóló 4.2. és 4.2.1. pontja, valamint a kölcsönszerződés felmondásának szabályaira vonatkozó 5.1. pontnak az 5.1.1. és 5.1.4. alpontjaiban foglalt rendelkezések tisztességtelenségen alapuló érvénytelenségének és a szerződés részleges érvénytelenségének megállapítását kérték a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: r.Ptk.) 209/A. § (2) bekezdésének semmisségi szabálya folytán, melyet a bíróságnak az r.Ptk. 234. §-a alapján hivatalból kell észlelnie és figyelembe vennie.
- [2] Másodlagosan a kölcsönszerződés, mint uzsorás szerződés semmisségének megállapítását kérték az r.Ptk. 202. §-ára figyelemmel, melyet álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróságnak az r.Ptk. 234. §-a alapján szintén hivatalból kell észlelnie és figyelembe vennie.
- [3] Az elsődleges kérelem körében hangsúlyozták, hogy a szerződés nem tartozik a 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1 törvény) és a 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2 törvény)

hatálya alá, mivel az nem deviza alapú, hanem állami támogatású hitelszerződés, és megkötésére 2003. július 11-én került sor.

- [4] A szerződés 2.1. és 2.2. pontjának tisztességtelensége abból fakad, hogy a felperesek nem voltak tisztában azzal, hogy mennyit kell fizetniük tőke, kezelési költség, valamint kamat címén, mivel a hiteldíj egyoldalúan megváltoztatható volt. E körben hivatkoztak a 2/2012. PK vélemény 6. pontjának b) pontja szerinti tételes meghatározás, valamint a d) pontba tartozó ténylegesség és arányosság elvére.
- [5] A szerződés 3. pontjának 2. és 3. bekezdése a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdésének b) és j) pontját sérti, ezért semmis.
- [6] A szerződés 4. pontjába foglalt és támadott feltételek aránytalan jogokat kötnek ki a fogyasztó hátrányára, míg az 5.1. pont támadott alpontjai az azonnali hatályú felmondásra vonatkozó feltételekkel aránytalan terhet rónak a fogyasztóra és olyan szolgáltatás igénybevételére kötelezik őket, melynek díját a szerződés nem határozza meg, ezért tisztességtelenek és semmisek.
- [7] Ezen túl a kettős ügyleti kamatra alkalmazott kikötés tisztességtelensége megbontotta a szerződés egyensúlyát a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével. Az ilyen módon fennálló semmisség az r.Ptk. 234. §-a alapján külön eljárás nélkül is lehet hivatkozni.
- [8] Utaltak továbbá a szerződés V.4. pontjának tisztességtelenségére is, amely azt rögzíti, hogy az üzletszabályzatot és az ÁSZF-et megismerték és átvették.
- [9] Az uzorás szerződés körében előadták, hogy a felperesek a szerződéstervezetet nem kapták meg, ezért a szerződéskötés során információhiányos helyzetbe kerültek az alperessel szemben, mert nem tudták, hogy a szerződésben a kamat és kezelési költség mértékét az alperes egyoldalúan és korlátlanul emelheti meg. A szerződést nem kötötték volna meg az alperes részére biztosított aránytalan előny tudatában. Az uzorás szerződés feltételei közül a felperesek kihasznált helyzetét az információ hiány jelentette.
- [10] Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását indítványozták. Az elsődleges kereseti kérelem körében állították, hogy a felperes keresete elkésett, tekintettel arra, hogy a szerződéskötés időpontjában hatályos r.Ptk. 209. § (1) bekezdése a tisztességtelen szerződési feltételek kapcsán kizárólag megtámadási jogot biztosított. A megtámadási jog az r.Ptk. 236. § (1) bekezdésére figyelemmel egy év lejártával, 2004. augusztus 1-jével szűnt meg, arra figyelemmel, hogy a megtámadási határidő az első törlesztő részlet teljesítésekor, 2003. augusztus 1-jén nyílt meg. Az Európai Unióhoz történt csatlakozást megelőzően kötött jogügyletekre nézve az uniós jognak nincs visszaható hatálya, így az r.Ptk. 209/A. §-ának jogharmonizációs célú módosítását követően életbe lépett semmisségi jogkövetkezményt kimondó szabály nem alkalmazható.
- [11] A támadott szerződési feltételek tekintetében érdemben is a kereset elutasítását kérték. A hiteldíj egyoldalú módosításának feltételeit az üzletszabályzat II.4.2. pontja tartalmazza. A kölcsönszerződés 2.4. pontja a kezelési költség mértékét 2%-ban rögzíti, ami kamatjellegű hiteldíj elem, mely a kölcsönnyújtáshoz kapcsolódó banki adminisztrációs költségeket fedezi. Az r.Ptk. 232. § (1) bekezdése és ahhoz fűzött kommentár értelmében a kamat kizárólag a pénz használatának ellenértéke, a költség pedig a tevékenység érdekében felhasznált eszközök, munka és egyéb termelési tényező pénzben kifejezett értéke, melynek ellentételezése a kezelési költség.

- [12] Állították, hogy a kölcsönszerződés 3. pontja tekintetében a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének b) és j) pontjára történő hivatkozás sem megalapozott, mert a bizonyítási kötelezettség a tartozás összege és a befizetések elszámolása körében az alpereseken van, a felpereseknek csak akkor kell ellenbizonyítással élniük, ha vitatják azt. Az alperesek teljesítették saját szolgáltatásukat, ebből eredően nem lehet érvénytelen az a kikötés, amely az ellenszolgáltatás teljesítésének elmulasztására a szerződés felmondását teszi lehetővé.
- [13] A zálogtárgy értékesítésének szerződésben kikötött szabályai (4.1., 4.2., 4.2.1.) az r.Ptk. 258. § (3) bekezdésével összhangban állnak, ezért nem tekinthetők tisztességtelennek és aránytalan terhet sem róhatnak a fogyasztóra. A fedezetkiegészítési kötelezettség az r.Ptk. 525. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltaknak megfelel.
- [14] Az alperesek vitatták a felperesek uzsorás szerződésre vonatkozó állításait is. E körben arra hivatkoztak, hogy az uzsorás jelleg megállapításához mind az objektív, mind a szubjektív feltételek együttes megléte szükséges, bármelyik hiánya esetén az uzsorás jelleg megállapítására nincs törvényi lehetőség. E körben hivatkoztak a BDT2003. 891-es számú eseti döntésre, melynek értelmében, ha a szubjektív elem nem állapítható meg, az objektív feltétel további vizsgálata szükségtelen. Az objektív feltétel a szerződő fél gazdasági helyzetének válságos volta, míg a szubjektív feltétel az ellenérdekű félnek az a célzatossága, hogy őt egyébként meg nem illető előnyhöz jusson a másik fél helyzetének kihasználásával. A felperesek helyzetének célzatos kihasználása a perbeli esetben kizárt, tekintettel arra, hogy a kölcsön feltételeit az alperesek nem egyedileg, a felperesek helyzetétől függően alakították ki. A blanketta szerződés kidolgozásakor a hitelező fogalmilag nem lehetett figyelemmel az adósok egyedi szempontjaira. Önmagában a felperesek forrásigényének kielégítése pedig nem jelenti a helyzetük kihasználását.
- [15] Érdemben is vitatták, hogy a felperesek bizonyítottak volna olyan válságos helyzetet, amely az uzsora megállapításához szükséges objektív feltétel fennállását alátámasztaná. Az, hogy a kölcsönszerződés tervezetét esetlegesen előzetesen nem kapták meg, nem ebbe a körbe tartozik.
- [16] Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította és kötelezte őket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesek részére együttesen 635.000 forint perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra egyetemlegesen 564.000 forint le nem rótt illetéket.
- [17] Tényként állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felek 2003. július 11-én 366/2003. számon közjegyzői okiratba foglalt „lakóingatlan-vásárlási kölcsönszerződés jelzáloglevelek útján igénybe vehető állami kamattámogatással” megnevezésű kölcsönszerződést kötöttek 10.000.000 forint kölcsönösszegre 7,1% induló kamattal, melyre a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet. 13. §-a szerint az állam húsz évig kamattámogatást nyújt. Ennek megfelelően a szerződés megkötésekor az adósok által fizetendő kamat évi 2,5% volt, és az ügyleti kamat mellett évi 2% mértékű kezelési költség megfizetésére voltak kötelesek. A hiteldíj (kamat- és kezelési költség) változó mértékű, melyet a hitelező a kölcsönszerződés fennállása alatt jogosult volt egyoldalúan megváltoztatni. A változást legalább 15 nappal megelőzően az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben a „Forráshitelről” szóló hirdetményben tette közzé.
- [18] A szerződés 3. pontja a 10.000.000 forint kölcsön- és járulékai törlesztésének vállalását, valamint a közjegyzői ténytanúsítványra vonatkozó feltételeket, a 3.2. és a 3.3. pont a kölcsön törlesztésének részletszabályait tartalmazza.

- [19] A kölcsönszerződés 4.1. pontjának 5. és 6. bekezdése a zálogjog érvényesítésének részleteit és a fedezet kiegészítésére irányadó szabályokat, valamint annak elmulasztására vonatkozó jogkövetkezményeket rögzíti. A szerződés 4.2.1. pontja a zálogjogból való kielégítési jog gyakorlásának részletszabályait tartalmazza. Az 5.1. ponton belül az 5.1.1. és az 5.1.4. pontok a kölcsönszerződés felmondásának egyes eseteiről rendelkeznek.
- [20] Az elsőfokú bíróság az ítélet jogi indokolásában hangsúlyozta, hogy a felperesek az alperesekkel 2003. július 11-én létrejött szerződés érvénytelenségének a megállapítását kérték, melyre figyelemmel ezen időpontban hatályos szabályok alapulvételével vizsgálta a keresetet. A felek egyező előadása alapján rámutatott, hogy a kölcsönszerződés nem tartozik a DH1 és DH2 törvény hatálya alá, ugyanakkor a szerződéskötéskor hatályos r.Ptk. 209. § (1) bekezdése a tisztességtelen szerződési feltételek esetére megtámadási jogot biztosít. Az r.Ptk. 235. § (1) bekezdése szerint a megtámadható szerződés a megtámadás következtében a megkötésének időpontjától kezdődő hatállyal válik érvénytelenné, mely megtámadást az r.Ptk. 236. § (1) bekezdése értelmében egy éven belül kell írásban a másik féllel közölni. A megtámadási határidő a (2) bekezdés c) pontja értelmében tisztességtelen szerződési feltétel esetén a sérelmet szenvedő fél teljesítésekor, részletekben történő teljesítésnél az első teljesítéskor kezdődik.
- [21] A felperesek által hivatkozott r.Ptk. 209/A. § (2) bekezdése a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény, valamint egyes törvények fogyasztóvédelemmel összefüggő jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2006. évi III. törvény 5. § (2) bekezdése szerint 2006. március 1-jén lépett hatályba. A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 12. § (2) bekezdése szerint pedig jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.
- [22]ár az Alkotmánybíróság 121/2009. (XII. 17.) AB határozatában 2010. december 31-ig megsemmisítette a jogalkotásról szóló fenti törvény egészét, azonban az ezután megalkotott 2010. évi CXXX. törvény 7. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a jogszabály hatálybalépésének napja a kihirdetés napja, akkor a hatálybalépés időpontját órában kell meghatározni, mely nem előzheti meg a kihirdetés időpontját, a (7) bekezdés szerint pedig a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés a fenti eset kivételével a hatálybalépése napjának kezdetén lép hatályba. A Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződése a kihirdetéséről szóló 2004. évi XXX. törvény 4. §-a szerint 2004. május 1-jén lépett hatályba.
- [23] Ebből eredően a 2004. május 1-jét megelőző időszakra, az akkor létrejött jogviszonyokra sem ez a törvény, sem az uniós jog, az Európai Unió bírósági gyakorlata nem alkalmazható, melyet a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.I.35.036/2006. és a Pf.X.24.705/2005. számú határozataiban is kimondott (BH2007. 250, BH2006. 216). Utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy a BDT2006. 1390 számú eseti döntés szerint az Európai Unióhoz történt csatlakozás időpontja előtt a nemzeti jogi szabályozásnak nem kellett megfelelnie a közösségi jognak, anyagi jogi kérdésekben a közösségi jog visszamenőleges, a csatlakozás időpontját megelőző alkalmazására nincs lehetőség.
- [24] Mindebből az következik, hogy a 2003. július 11-én kötött perbeli szerződésnek az uniós jognak, közte a fogyasztóvédelmi tárgyú 13/93 EKG rendeletnek sem kellett megfelelnie, így a jogharmonizáció folytán megváltozott r.Ptk. 209/A. §-ának alkalmazása kizárt. Erre tekintettel semmisség helyett az adott szerződés kikötései tisztességtelenségük esetén megtámadhatóak, a megtámadási határidő egy év, amely az r.Ptk. 236. § (2) bekezdés c) pontja alapján 2004. augusztus 1-jével eltelt, ezért a felperesek keresete elkésett.

- [25] A másodlagos kérelem tekintetében az uzsora megállapításának objektív és szubjektív feltételeit vizsgálta és megállapította, hogy ezek egyike sem valósult meg a perbeli esetben. A felperesek helyzetének célzatos kihasználása kizárt, mivel a kölcsön feltételeit az alperesek nem egyedileg, a felperesek helyzetétől függően alakították ki. A tipikusan blanketta szerződés kidolgozásakor nem lehettek figyelemmel az adósok egyedi szempontjaira, a felperesek forrásigényének kielégítése pedig nem jelenti a helyzetük kihasználását.
- [26] Utalt a BDT2003. 891-es számú eseti döntésre, mely szerint „ha az uzsora konjunktív feltételei közül a szubjektív elem (a másik szerződő fél helyzetének kihasználása) nem állapítható meg, az objektív feltétel további vizsgálatát szükségtelenné teszi, mert a törvény csak a két feltétel együttes fennállása esetén teszi lehetővé a szerződés semmissé nyilvánítását.” Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperesek szorult helyzetének vizsgálatát mellőzte.
- [27] Nem tartotta szükségesnek az okiratszerkesztő közjegyző meghallgatását arra figyelemmel, hogy a szerződéstervezet megküldésének hiánya önmagában semmilyen módon nem támasztja alá a felperesek által hivatkozott információk helyzetét és ezen keresztül a szerződés uzsorás jellegét.
- [28] Az elsőfokú bíróság ezen túl rögzítette, hogy hivatalból egyéb érvénytelenségi okot nem észlelt. A semmisség megállapításához szükséges valamennyi ténybeli és jogi elemnek rendelkezésre kell állnia a hivatalbóli vizsgálathoz, ilyen pedig a perbeli szerződés vonatkozásában nem merült fel.
- [29] Az elsőfokú bíróság a perköltséget a felperesek uzsorára alapított érvénytelenségi hivatkozására figyelemmel a 10.000.000 forintos pertárgy érték alapulvételével állapította meg.
- [30] Az ítélet ellen a felperesek fellebbeztek, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetnek megfelelő, a semmis és uzsorás szerződés megállapítására tett hivatkozásuknak helyt adó ítélet meghozatalát kérték.
- [31] A kölcsönszerződés 3. pontja 2. és 3. bekezdésének semmissége körében a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 21. § (1) bekezdés a) és c) pontjára hivatkozással állították, hogy az egyes rendelkezések konjunktív viszonyából fakadóan mindegyik feltételnek fent kell állnia ahhoz, hogy a bíróság végrehajtási záradékkal lássa el a közjegyzői okiratot. A támadott szerződési feltétel megkerülte a Vht. 21. § (1) bekezdés c) pontjának rendelkezését, melynek következménye az r.Ptk. 200. § (2) bekezdése szerinti semmisség, mivel a Vht. 21. §-a nem állapít meg eltérő jogkövetkezményt. E hivatkozásuk körében utaltak arra is, hogy ez nem minősül keresetváltoztatásnak, mivel a semmisség megállapításához külön eljárásra nincs szükség, így az hivatalból, a semmisségre irányuló külön kereset nélkül is lehetséges.
- [32] Az uzsorás szerződés törvényi rendelkezéseivel kapcsolatban a „Szerződések joga” című irányadó jogirodalmi műre hivatkozásokkal arra utaltak, hogy a törvény többletfeltételt a kiuzsorázott fél kihasznált helyzetéhez nem fűz. A kihasznált helyzetet pedig abban határozták meg, hogy nem közölték velük előre a szerződés tartalmát, így az előálló információhiányos helyzettel valósult meg az uzsora, miután a kiuzsorázott fél nem tudta reálisan mérlegelni a vesztesége súlyát.
- [33] Utaltak arra is, hogy az egyoldalú korlátlan emelést biztosító kikötés az r.Ptk. 209/B. § (1) - (3) bekezdése szerint is tisztességtelen, mely tisztességtelenségi okot az eljáró közjegyzőnek hivatalból kellett volna észlelnie. Ennek hiánya eredményezte az információ hiányos helyzetet. A szerződés megmagyarázására való ítéleti hivatkozás ellentétben áll a szerződés megkötésének körülményeivel

és a per adataival, ezért nem lehetett arra a következtetésre jutni, hogy nincs alap az uzorás szerződés megállapítására.

- [34] A felperesek vitatták az elsőfokú bíróság pertárgyértékkel kapcsolatos megállapításait is.
- [35] Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták a felperesek másodfokú perköltségben marasztalása mellett. Az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: r.Pp.) 253. § (2) bekezdés második fordulata felhívásával utaltak arra, hogy a kölcsönszerződés 3. pontjának 2. és 3. bekezdése szerinti kikötés tisztességtelenségét a felperesek az elsőfokú eljárásban a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és c) pontjára tekintettel állították. A fellebbezési eljárásban a Vht. és az r.Ptk. 200. § (2) bekezdésére alapított semmisségi hivatkozás keresetváltoztatásnak minősül, melyre az r.Pp. 247. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban már nincs lehetőség, ezért ezen hivatkozás figyelmen kívül hagyását indítványozták.
- [36] Utaltak arra, hogy a semmisség hivatalbóli észlelésére vonatkozó okfejtés sem megalapozott, mivel a semmisségre való hivatkozás nem jelenti azt, hogy a felperesek a peres eljárás azon szakaszában, ahol már keresetváltoztatásnak nincs helye, annak minősülő nyilatkozatot tehetnének. A 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény 4. a) pontjából eredő nyilvánvaló semmisségi ok hivatalbóli észlelésének kötelezettsége nem jelenti azt, hogy a bíróság hivatalból folytathat le bizonyítást, sem azt, hogy a semmisség hivatalbóli észlelése a kereset esetleges hiányainak pótlását tenné lehetővé. A kérelemhez kötöttség elvét sértene meg a bíróság, ha a fél által előterjesztett kereset helyett hivatalból a felperesek utóbbi indítványa szerint folytatná le a bizonyítást. Ez az értelmezés az Alaptörvény 28. cikkével is ellentétes.
- [37] A PK vélemény 4. b) pontjában foglaltak kiemelésével utaltak arra, hogy a fellebbező fél által előadott új tény vagy új bizonyíték figyelembevételével a semmisség akkor állapítható meg, ha fennállnak az r. Pp. 235. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételei, ezek pedig a perbeli esetben hiányoznak.
- [38] Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben érdemben is vitatták a felperesek Vht. 21. § (1) bekezdés a) és c) pontjának megkerülésére vonatkozó álláspontját, mivel a végrehajtási záradék kibocsátásának lehetősége és a közvetlen végrehajtás megnyílt nem a támadott szerződéses kikötésen alapul, hanem a szerződés közjegyzői okiratba foglalásán és a Vht. törvényi rendelkezésein.
- [39] Az uzorás szerződés körében megismételték az ellenkérelmükben foglaltakat, miszerint az uzorára két konjunktív feltétele közül egyik sem áll fenn. A felperesek helyzetének célzatos kihasználása a perbeli esetben kizárt a blanketta szerződés jellegéből fakadóan, másrészt nem bizonyítottak a felperesek olyan válságos helyzetet, amely az uzorára megállapításához szükséges objektív feltétel fennállását megállapíthatóvá tehetné. Az a körülmény, hogy a kölcsönszerződés tervezetét a felperesek esetlegesen nem kapták meg előzetesen, nem az uzorás szerződés objektív feltétele körébe tartozó kérdés, így ennek nincs relevanciája. Továbbra is irányadónak tekintették a BDT2003. 891-es számú eseti döntésben foglaltakat.
- [40] A felpereseknek az eljárás közjegyző tisztességtelen szerződési feltételek hivatalbóli észlelésére vonatkozó hivatkozását az r.Pp. 235. § (1) bekezdésébe foglalt olyan új tényállításnak minősítették, amely nem az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, annak a fellebbezési eljárásban már nincs helye, ezért a mellőzését kérték.

- [41] Az elsőfokú ítéletnek fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéletábra teljes terjedelmében bírálta felül az r.Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja és (3) bekezdése alapján, tárgyaláson kívül.
- [42] Az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárta és helyesen állapította meg, abból az irányadó jogszabályok helyes értelmezésével helytálló jogi következtetésre jutott. Az ítéletábra a döntéssel és annak indokaival egyetértett, ezért megismétlésük nélkül utal azokra. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel csupán az alábbiakat hangsúlyozza.
- [43] Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben helytállóan mutattak rá, hogy a felperesek a kölcsönszerződés 3. pontjának támadott rendelkezései tisztességtelenségét a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjára hivatkozással kérték megállapítani. Ezzel szemben a fellebbezésben hivatkozott, az r.Ptk. 200. § (2) bekezdésébe ütközés az elsőfokú eljárásban előadott, a keresettel érvényesített joghoz és az annak alapját képező tényálláshoz képest szükségszerű eltérést jelent, mely keresetváltoztatásnak minősül, így arra az r.Pp. 247. § (1) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban már nincs lehetőség az r.Pp. 235. § (1) bekezdésében rögzített korlátozásra is figyelemmel. Az ítéletábra ezért a felperesek erre alapított érvelését figyelmen kívül hagyta.
- [44] Egyetértett az ítéletábra az alperesek álláspontjával, hogy a felperesek a semmisségi ok hivatalbóli észlelése kapcsán tévesen értelmezik az iránymutató rendelkezéseket. A 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény 4. a) pontja a rendelkezésre álló bizonyítási anyag alapján tényként megállapítható nyilvánvaló semmisségi ok hivatalbóli észlelésére vonatkozik, mely nem terjed ki - kifejezett megengedő rendelkezés hiányában - a hivatalbóli bizonyításra. Különösen igaz ez a másodfokú eljárásra a PK vélemény 4.b. pontjában foglaltakra figyelemmel, miszerint a fellebbező fél által előadott új tény vagy új bizonyíték figyelembevételével a semmisség csak akkor állapítható meg, ha fennállnak az r.Pp. 235. § (1) bekezdésében foglalt feltételek. Jelen esetben azonban erre még hivatkozás sem volt a felperesek részéről.
- [45]a felperesek érvelése az uzsorás szerződés tekintetében is. Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást akként, hogy a perbeli szerződés nem minősül uzsorásnak. A felperesek e körben összekeverik az uzsorát és a tisztességtelen szerződési feltételeket. A felperesek hivatkozása az információs egyensúlytalanságra a tisztességtelenség alapjául szolgáló tényállítás, mely a perbeli szerződés megkötésekor irányadó szabályokra tekintettel megtámadhatóságot eredményezett. A perbeli szerződéses konstrukció, azaz az állami kamattámogatással nyújtott kölcsönszerződés esetében éppen az állami kamattámogatásra figyelemmel teljességgel alaptalan az a felperesi állítás, hogy az így nyújtott kölcsön a fogyasztók helyzetének kihasználása folytán uzsorás szerződésnek minősülhetne.
- [46]sérrelmezték a felperesek fellebbezésükben a pertárgyérték meghatározását is. Az elsőfokú bíróság az eshetőleges kereseti kérelmekre tekintettel helyesen állapította meg, hogy a másodlagos kereseti kérelemre, az uzsorás szerződésből eredő semmisségre és a kialakult bírói gyakorlatra figyelemmel a pertárgyérték meghatározásánál a szerződés értéke az irányadó az r.Pp. 24.§ (1) bekezdése és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 40. § (2) bekezdése alapján. A perköltség számítása során az elsőfokú bíróság tehát helyesen indult ki a 10.000.000 forintos pertárgyértékből.
- [47] A Fővárosi Ítéletábra az előzőekben kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét az r.Pp. 254. § (3) bekezdése alapján, annak helyes indokaira figyelemmel helybenhagyta.

- [48] A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az r. Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó 78. § (1) bekezdés alapján kötelesek az alperesek javára egyetemlegesen a jogi képviselettel kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíj megfizetésére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) és (6) bekezdése alapján. Ennek összegét az ítéletábra a csatolt megbízási szerződés alapulvételével, de a másodfokú eljárás kisebb munkaterhével és a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan, mérsékelt összegben határozta meg.
- [49] A felperesek költségmentessége folytán le nem rótt 48.000 forint fellebbezés illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése alapján az állam viseli.

Budapest, 2021. február 11.

. Buglyó Gabriella s.k.  
a tanács elnöke

. Szunyogh Zsófia s.k.  
előadó bíró

. Csonka Balázs s.k.  
bíró

A kiadmány hitelül:

Terecskeiné Ilosvay Mónika  
bírószági ügyintéző